

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder	: Bouwbedrijf Zweers
Activiteit	: Sloop van oude boerderij op de kavel Brinkstraat 10 in Wezup en nieuwbouw woonboerderij op zelfde locatie
Locatie	: Brinkstraat 10 in Wezup (gemeente Coevorden)

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 1 augustus 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Bouwbedrijf Zweers voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1., lid 2 en lid 4 alsmede artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wnb, waar het gaat om het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van kerkuilen en vleermuizen en het opzettelijk verstoren van kerkuilen en vleermuizen.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker, behorend bij dit besluit.
- 2.2 Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecooloog en in overleg met het

- bevoegd gezag / toezichthouder en dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.
- 2.3 De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient ten alle tijden op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
- 2.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren en is beschikbaar voor inzage voor het bevoegd gezag.
- 2.5 Maximaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologische deskundige vastgesteld te zijn dat er geen beschermde soorten in de te slopen boerderij aanwezig zijn.
- 2.6 Maximaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de te slopen boerderij tijdelijk ongeschikt gemaakt onder ecologische begeleiding conform Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Gedurende de werkzaamheden zijn er rond het gebouw alternatieve verblijfplaatsen aanwezig conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker, zodat er uitwijkmogelijkheden zijn voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.
- 2.7 Het ongeschikt maken van woningen dient uitsluitend plaats te vinden voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden. Hierbij dient te worden voorkomen dat verblijfplaatsen onnodig ongeschikt gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na het betreffende voortplantings-, paar- of winterseizoen plaatsvinden. De planning dient uit te sluiten dat t.g.v. het ongeschikt maken een broed-, paar- of winterseizoen voor een soort onnodig verloren gaat.
- 2.8 Er dient een vleermuiscontrole plaats te vinden na de genomen maatregelen (verwijderen rieten delen dak, aanbrengen exclusion flaps ed.).
- 2.9 De acht externe huismuskasten, kerkuilkast, twee kasten voor de grauwe vliegenvanger, vier vleermuisbretts dienen permanent te blijven hangen als ecologische plus.
- 2.10 Gezien huismussen ook gebruik maken van het plangebied, dient er eveneens wintergroene beplanting gerealiseerd te worden, zoals rododendron en andere groenblijvende (inheemse) struiken c.q. hagen aan te planten wanneer de nieuwe boerderij is gerealiseerd conform het gestelde in het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker.
- 2.11 Indien er gebruik wordt gemaakt van kunstmatige verlichting tijdens de werkzaamheden en in de nieuwbouw situatie tijdens de schemering- en avond/nachtperiode, dan dient dit vleermuisvriendelijke (amberkleurige) verlichting te zijn. Kunstmatige verlichting dient bomenrijen niet aan te schijnen alsmede in- en uitvliegopeningen van (potentiële) vleermuisverblijfplaatsen (eveneens geldend voor (potentiële) nestplaatsen van vogels).
- 2.12 Indien er verwijdering van beplanting plaatsvindt, dient dit vooraf eerst gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige voor zowel broedvogels als voor overige diersoorten die dit mogelijk als rustplaats of overwinteringsplaats nuttigen ter naleving van de zorgplicht van de Wnb. Indien er dieren worden aangetroffen, dient er in overleg met het bevoegd gezag de vervolgstappen bepaald te worden.

Kerkuil

- 2.13 De sloop is gepland voor 1 september 2022. Verblijfplaatsen van de kerkuil zijn het hele jaar kwetsbaar. Maximaal drie dagen voorafgaand aan de sloop van de oude boerderij dient door een ecologisch deskundige gecontroleerd te worden of de kerkuil of kerkuilen in de boerderij

- nog aanwezig zijn. Indien de dieren nog aanwezig zijn, wordt gewacht totdat de dieren uit eigen beweging de boerderij hebben verlaten (indien er geen sprake is van een nestplaats).
- 2.14 Begin februari 2022 is in de oostgevel van de te behouden zwarte schuur een kerkuilkast aan de binnenzijde geplaatst, zodat kerkuilen wel in de kast kunnen komen maar niet in de schuur. De ingang van de kast is op minder dan 30 meter van de ingang van de te slopen boerderij. Deze kerkuilkast is conform Kennisdocument Kerkuil van BIJ12 geplaatst (met bijbehorende gewenningsperiode) en mag na realisatie van nieuwbouw niet verwijderd worden (permanent).

Gewone dwergvleermuis

- 2.15 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes (in dit geval de paar- en mogelijk winterperiode) van de gewone dwergvleermuis. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien de werkzaamheden niet buiten het kwetsbare seizoen van de gewone dwergvleermuis uitgevoerd kunnen worden, dient de bebouwing maximaal drie dagen voorafgaand aan het kwetsbare seizoen ongeschikt gemaakt te worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige, zodat er geen verstoring plaatsvindt van de gewone dwergvleermuis tijdens de werkzaamheden.
- 2.16 De ontheffinghouder dient minimaal vier externe vleermuisbretts opgehangen te hebben die geschikt zijn voor de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Deze externe vleermuisbretts dienen zo hoog mogelijk opgehangen te worden (maar een minimale vereiste is 3 meter hoogte), met een vrije aan- en afvliegroute en vrijgewaard van kunstmatige lichtverstoring. Deze verblijfplaatsen dienen permanent beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis als ecologische plus.
- 2.17 Voor de permanente situatie dient er een geventileerde spouw toegankelijk gemaakt te worden voor de gewone dwergvleermuis door middel van open stootvoegen van 15 tot maximaal 20 mm breed en 5 cm hoogte conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. De spouwmuren worden 17 cm breed en gevuld met isolatieplaten van 13,1 cm dik. De overgebleven ruimte is 3.9 cm en net voldoende breed voor een kolonie gewone dwergvleermuizen. In de muur waar de open voegen worden aangebracht, dient er gripgaas gerealiseerd te worden voor de soort, voor grip en bescherming tegen de isolatieplaten (zorgplicht). Minimaal de bovenste meter van de isolatieplaten in de spouw dient te worden voorzien van gripgaas. Bij gebruik van glaswol of vergelijkbaar materiaal als isolatie, dienen er dunne, ruwe platen tegen het isolatiemateriaal aangebracht te worden. Het voorhuis is de enige locatie waar open stootvoegen op een voldoende hoogte kunnen worden aangebracht conform Kennisdocument gewone dwergvleermuis van BIJ12. Er dient een vrije aan- en afvliegroute gewaarborgd te zijn, alsmede dat de openingen in de spouwmuur gevrijwaard zijn van kunstmatige lichtverstoring.

Gewone grootoorvleermuis

- 2.18 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes (paar- en winterseizoen) van de gewone grootoorvleermuis. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone grootoorvleermuis. Indien de werkzaamheden niet buiten het kwetsbare seizoen van de gewone grootoorvleermuis uitgevoerd kunnen worden, dient de boerderij maximaal drie dagen voorafgaand aan het

kwetsbare seizoen ongeschikt gemaakt te worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige, zodat er geen verstoring plaatsvindt van de gewone grootoorvleermuis tijdens de werkzaamheden.

- 2.19 De ontheffinghouder dient minimaal vier externe vleermuisbretts opgehangen te hebben die geschikt zijn voor de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Deze externe vleermuisbretts dienen zo hoog mogelijk opgehangen te worden (maar een minimale vereiste is 3 meter hoogte), met een vrije aan- en afvliegroute en vrijgewaard van kunstmatige lichtverstoring. Deze verblijfplaatsen dienen permanent beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis (als ecologische plus).
- 2.20 In de bestaande en de te behouden zwarte schuur zijn rabatdelen gemonteerd aan een raamwerk van balken. Tussen twee verticale balken dient een ruimte afgetimmerd te worden voor gewone grootoorvleermuizen. Deze dient van buitenaf toegankelijk gemaakt te worden via een horizontale spleet in het rabat van ca. 200 x 25 mm conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. De plaat dient net zo ruw te zijn als de gebruikte rabatdelen waar de schuur van gefabriceerd is. Het gebruik van lijmhoudend geperst hout is niet toegestaan. Net als de vier vleermuisbretts die aan de buitenzijde opgehangen zijn, dienen er twee (hoog) aan de westgevel gemonteerd te worden alsmede één aan de noordgevel en één aan de zuidgevel. Qua hoogte en spreiding zijn de aanwezige vloer-muisbretts een goede richtlijn om aan te houden als permanente mitigatie voor de gewone grootoorvleermuis. Deze dienen eveneens te beschikken over een vrije aan- en afvliegroute en vrij te zijn van kunstmatige lichtverstoring.

3. Overige voorschriften

- 3.1 Een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, dient ten minste aanwezig of betrokken te zijn op de volgende momenten:
- bij het ongeschikt maken van het gebouw voor de kerkuil, de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis, voorafgaand aan de uit te voeren (voorgenomen) werkzaamheden alsmede broedvogelcheck;
 - vleermuiscontrole na de genomen maatregelen (verwijderen rieten delen dak, aanbrengen exclusion flaps etc.);
 - tijdens het aanbrengen of het bepalen van de exacte locaties van de alternatieve (zowel de tijdelijke als de permanente) verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - indien er bosschages worden verwijderd in het plangebied ten aanzien van broedvogels en (algemene) vrijgestelde soorten (ten aanzien van de zorgplicht).
- 3.2 In het plangebied zijn twee nesten van huismussen aangetroffen. Het gaat hierbij om nesten in de, ten behoeve van vooraf genomen compensatie, geplaatste huismuskasten aan de te behouden zwarte schuur. In de acht kasten die rond half maart 2022 zijn geplaatst, zijn meerdere nesten in gebouwd en deze externe huismuskasten dienen dan ook permanent beschikbaar te blijven voor de huismus. In de nieuwe inrichting van de tuin dienen dan ook groenblijvende struiken aangeplant te worden, waardoor er schuilplaatsen dicht bij de nestkasten komen. Voor de nieuwbouw dienen er tenminste zes inbouwkasten (Unitura HMP2) voor de huismus in de nieuw te bouwen boerderij gerealiseerd te worden conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Deze kasten dienen als voorkeur in de gevel van het voorhuis geplaatst te worden, gezien dit uit de zon is en hier de gevel voldoende hoog is (conform Kennisdocument Huismus van BIJ12).
- 3.3 Er zijn twee woodstone kasten (type Barcelona) van Vivara-pro geplaatst voor grauwe vliegenvangers ruim voor het broedseizoen van de soort conform het Activiteitenplan

Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Deze kasten dienen permanent beschikbaar te zijn voor deze soort en mogen ook niet verwijderd worden.

- 3.4 Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. In dat geval dient de ontheffinghouder, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

4. Zorgplicht

- 4.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
- 4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden en het verwijderen van groene beplanting het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,
i.a.

A. Venekamp,
Teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift aan:

- AKTB / Buro Bakker (digitaal)
- het College van Burgemeester en Wethouders van Coevorden (digitaal)

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 14 juli 2021 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb, AKTB Buro Bakker namens Bouwbedrijf Zweers (hierna ontheffinghouder). Het project betreft de sloop van een oude boerderij op de kavel Brinkstraat 10 in Wezup en nieuwbouw van een woonboerderij op dezelfde locatie, gemeente Coevorden. De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, lid 2 en lid 4 alsmede 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wnb voor de volgende soorten: kerkuil (*Tyto alba*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*).

Figuur 1: overzichtskaart van het projectgebied Brinkstraat 10 in Wezup (bron: Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker)

2. Wettelijk kader

2.1 Vogelrichtlijn

De kerkuil, alsmede de huismuis en de grauwe vliegenvanger, zijn beschermde inheemse vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

- Op grond van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Tevens de inhoud en de functionele omgeving van het nest dienen te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de kerkuil en de huismuis zijn op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

2.2 *Habitatrichtlijn, bijlage II van verdrag van Bern en Bijlage I van verdrag van Bonn*

De gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, en bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4, van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, maar ook essentiële vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van de voortplantingsplaats of rustplaats worden hieronder gerekend. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen als holen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd door artikel 3.5 lid 4, van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing gevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijk opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis. Daarom is ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5, lid 2, van de Wnb noodzakelijk.

2.3 *Beoordelingsgronden ontheffing verlening*

Op grond van artikel 1.10, lid 3, van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Daarnaast blijkt uit de relevante wet- en regelgeving dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8 van de Wnb.

3. **Overwegingen**

De familie Smid heeft het erf Brinkstraat 10 in Wezup gekocht en is voornemens daar te gaan wonen. De bestaande boerderij is in een dermate slechte staat dat sloop de enige optie is. Op het vrijgekomen bouwvlak wordt een nieuwe woonboerderij gebouwd. De werkzaamheden zullen bestaan uit het inrichten van de bouwplaats, het slopen van de boerderij en het afvoeren van puin en sloopafval. Daarnaast wordt het resterende groen om de boerderij verwijderd, alvorens het terrein bouwrijp gemaakt kan worden. Daarna vindt nieuwbouw plaats, waarbij het gaat om de bouw van een duurzame woonboerderij in een bouwstijl die aansluit op de monumentale boerderijen in de omgeving.

Uitgevoerd onderzoek

Voor de quickscan is bronnenonderzoek uitgevoerd en een veldbezoek (ATKB | Buro Bakker, 2022). Met de quickscan is vastgesteld dat potentieel geschikt voor jaarrond beschermde nesten van de huismus, een nestplaats van een grauwe vliegenvanger, verblijfplaatsen van gewone grootoorvleermuizen en/of gewone dwergvleermuizen. Een rustplaats van de kerkuil is op basis van sporen met de quickscan vastgesteld. Op 12 april 2022 heeft een Microsoft Teams meeting plaatsgevonden, waarbij het vooraf opgestelde mitigatieplan en het geplande nader onderzoek inhoudelijk zijn besproken met mevr. P. Teuben; vergunningverlener bij de provincie Drenthe. De al

genomen mitigerende maatregelen voor huismus, kerkuil, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn toen toegelicht. De wens, namens de opdrachtgever c.q. ontheffinghouder, is geuit of het vleermuisonderzoek ingekort kon worden. Het inkorten van het onderzoek was een sterke wens van de familie Smid die momenteel in een noodwoning op het erf woont. Er is toen aangegeven door het bevoegd gezag dat het paaronderzoek naar gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis niet uitgevoerd hoefde te worden, maar dat men rekening diende te houden met deze kwetsbare periode en hiervoor ook gecompenseerd diende te worden tijdens de bouwfase alsmede extra inspanning t.a.v. de mitigatieplicht in de nieuwbouw (geventileerde spouw en ruimtes maken voor gewone grootoorvleermuis in de te behouden zwarte schuur. Er is in overleg daarom afgeweken van het Vleermuisprotocol 2021. Het doel van het inkorten van het vleermuisonderzoek is dat er na de bouwvakantie of eerder al, begonnen kan worden met de sloop van het pand onder begeleiding van een ecologisch deskundige. De overige beschermde soorten zijn wel geïventariseerd volgens de bestaande Kennisdocumenten van BIJ12 en op basis van expert judgement. Gezien men al rekening wilde houden met de gewenningsperiode van de potentieel verwachte beschermde soorten, had men voor huismus en grauwe vliegenvanger ook al kasten opgehangen. In totaal zijn er acht nestkasten voor de huismus gerealiseerd, waar gebruik van werd gemaakt na plaatsing. Nu worden in de nieuwbouwfase daarom ook zes inbouwkasten voor de huismus gerealiseerd, rekening houdend met wintergroene beplanting ten bate van de aangeboden nestplaatsen in verband met de instandhouding van de functionele leefomgeving van de huismus. Ook voor de potentieel verwachte grauwe vliegenvanger zijn twee nestkasten aan bomen geplaatst nabij het plangebied. Ten tijde van het nader onderzoek zijn geen grauwe vliegenvangers vastgesteld. Voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn vier grote vleermuisbretts geplaatst aan de te behouden zwarte schuur als extra compensatie voor het niet uitvoeren van het paaronderzoek. In de nieuwbouw situatie komt daarom eveneens een geventileerde spouw beschikbaar (met open stootvoegen) en in de te behouden zwarte schuur worden ruimtes afgetimmerd voor de gewone grootoorvleermuis om in te verblijven. Dit wordt uitgevoerd conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Alle externe vogel- en vleermuis kasten/bretts blijven als permanente mitigatie beschikbaar als ecologische plus voor het plangebied.

Natuurvrij maken (maatregelen voor en tijdens de werkzaamheden)

Broedvogels

In de boerderij hebben een merel en winterkoning gebroed. Vooral de merel kan weer een nieuw broedsel beginnen. Voordat het pand wordt gesloopt of ongeschikt wordt gemaakt, dient eerst gecontroleerd te worden (max. drie van tevoren) door een ter zake kundige ecooloog of het vrij is van broedende vogels.

Voor de kerkuil is het van belang dat er niet wordt gesloopt in de vorstperiode.

Vleermuizen

Het ongeschikt maken of slopen van de boerderij voor vleermuizen, kan pas starten nadat de ontheffing is verleend. Uitgaande van een paarverblijfplaats (en mede mogelijkwerijs winterverblijfplaats) van een gewone dwergvleermuis en een gewone grootoorvleermuis is de minst kwetsbare periode van 1 april tot 15 augustus. In dit geval is het wenselijk de boerderij ongeschikt te maken of te slopen voor 15 augustus 2022. Begin week 32 vindt een controle plaats door een ter zake kundige ecooloog of er nog een vleermuis aanwezig is in het pand. Op basis van het resultaat dient er geacteerd te worden. Mocht er toch een vleermuis binnen aanwezig zijn, dan mogelijkwerijs het toch al aangetaste rieten dak voorzichtig worden verwijderd, zodat er nog meer tocht ontstaat waardoor de vleermuis uit zichzelf vertrekt. Indien de vleermuis tussen een kier of spleet in het houtwerk is gekropen, dan kan gebruik gemaakt worden van een combinatie van een exclusion flap met vulschuim of ander geschikt of vergelijkbaar materiaal conform het Activiteitenplan Brinkstraat 10 Wezup, d.d. 14 juli 2022, van AKTB Buro Bakker. Het dichtzetten van gaten of kieren vindt plaats onder ecologische

begeleiding. Theoretisch kan het zo zijn dat er voor 15 augustus niet gesloopt kan worden door bijvoorbeeld het aantreffen van een broedgeval van een merel. Er wordt dan gewacht totdat het laatste jong zelfstandig is uitgevlogen. Daarna wordt opnieuw een controle gedaan op de aanwezigheid van vleermuizen. Indien geen paarverblijfplaats wordt vastgesteld, kan alsnog gesloopt worden.

Permanente voorzieningen beschermde soorten

Het aanbrengen van zowel de kasten als de in pandige voorzieningen voor de aangegeven beschermde soorten in dit besluit wordt begeleid onder leiding van een ter zake kundige ecooloog op het gebied van de aangetroffen en potentieel verwachte beschermde soorten.

Tijdelijke compensatie

Broedvogels

In het weekend van 19 en 20 maart 2022 zijn acht zelfgemaakte huismuskasten geplaatst aan de te behouden zwarte schuur. De kasten zijn op meer dan drie meter hoogte geplaatst en hangen meer dan 0,5 meter uit elkaar. Er hangen zes kasten aan de noordgevel en twee op de westgevel. Op 11 april 2022 is vastgesteld dat de kasten al gebruikt worden door huismussen. De genomen tijdelijke maatregelen voor huismussen voldoen aan de vereisten gesteld in het Kennisdocument Huismus 2.0. Uitgaande van de sloop of ongeschikt maken van het pand in week 32 is de gewenningsperiode ongeveer 4,5 maanden.

Begin februari 2022 is in de oostgevel van de te behouden zwarte schuur een kerkuilkast aan de binnenzijde geplaatst, zodat de kerkuilen wel in de kast kunnen komen maar niet in de schuur kunnen nestelen.

Ten tijde van de uitvoering van de quickscan werd een broedpaar grauwe vliegenvanger verwacht, en om die reden zijn twee woodstone kasten (type Barcelona) van Vivara-pro geplaatst ruim voor het broedseizoen van de soort. Dit is bepaald op basis van expert judgement.

Vleermuizen

Er zijn geen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen vastgesteld in de te slopen boerderij tijdens het kraam- en zomerverblijfplaats onderzoek. Gezien de paarperiode niet onderzocht is, is er een aanname gedaan van één paarverblijfplaats in de te slopen boerderij. In het weekend van 19 en 20 maart 2022 zijn door de heer Smid en Bos vier zelfgemaakte vleermuisbretts (Dietz, M & M. Weber, 2000) aan de te behouden zwarte schuur geplaatst. Deze bretts lopen taps toe, zodat ze zowel voor de gewone dwergvleermuis geschikt zijn als voor grotere soorten zoals de gewone grootoorvleermuis. De bretts hangen op de noordgevel op meer dan drie meter hoogte en op de west- en oostgevel op meer dan vijf meter hoogte, met een vrije aan- en afvliegroute, en vrij van kunstmatige lichtverstoring.

Permanente mitigatie

Broedvogels

Voor de nieuwbouw worden er tenminste zes inbouwkasten (Unitura HMP2) gerealiseerd voor de huismus, naast de acht externe huismuskasten aan de te behouden zwarte schuur. Deze zes inbouwkasten voor de huismus kunnen het best op de noordgevel in het voorhuis, omdat dit uit de zon is en hier de gevel voldoende hoog is.

De aangebrachte kerkuilkast in de bestaande zwarte schuur blijft permanent hangen. De kast hangt aan de binnenzijde en is niet onderhevig aan weersinvloeden waardoor de kast niet verweerd. Gezien er kauwtjes hebben gebroed, is de kast voor een groot gedeelte gevuld met takken. Het is noodzakelijk het nestmateriaal van de kauwtjes te verwijderen. Indien dit jaarlijks plaatsvindt, dient er elk jaar het nestmateriaal van de jonge (?) kauwen na het broedseizoen (nadat het laatste jong zelfstandig is uitgevlogen) verwijderd te worden.

De grauwe vliegenvanger is niet aangetroffen. Twee houtbetonkasten zijn geplaatst aan twee zomereiken. De kasten zijn duurzaam en ververen niet. De kasten blijven permanent hangen. Andere vogelsoorten die wel aanwezig zijn zoals roodborst, witte kwikstaart en gekraagde roodstaart kunnen ook gebruik maken van deze kasten.

Vleermuizen

De nieuwe woning wordt uitgevoerd met een geventileerde spouw en deze wordt toegankelijk gemaakt voor de vleermuizen door middel van open stootvoegen van 15 tot maximaal 20 mm breed en 5 cm hoogte. Dit is eveneens toegestaan op grond van het Bouwbesluit. De spouwmuren worden 17 cm breed en gevuld met isolatieplaten van 13,1 cm dik. De overgebleven ruimte is 3.9 cm (info van R. Veltink). Dit is net voldoende breed voor een kolonie gewone dwergvleermuizen. De spouwmuren kunnen functioneren als kraam-, zomer-, paar- en zomerverblijfplaats. In de muur waar de open stootvoegen worden aangebracht, wordt er gripgaas gebruikt voor vleermuizen (of iets van vergelijkbaar ruw materiaal waar vleermuizen zich aan vast kunnen houden). Minimaal de bovenste meter van de isolatieplaten in de spouw wordt voorzien van dit gripgaas. Als glaswol (of vergelijkbaar materiaal) als isolatiemateriaal wordt gebruikt, is het nodig dunne ruwe platen tegen het isolatiemateriaal aan te brengen, zoals houtwolcement. Gezien het lage rieten dak is het voorhuis de enige locatie waar open stootvoegen op een voldoende hoogte kunnen worden toegepast. De bestaande zwarte schuur leent zich uitstekend voor het creëren van permanente paarverblijven voor de gewone grootoorvleermuis. De rabatdelen zijn gemonteerd aan een raamwerk van balken. Tussen twee verticale balken wordt een ruimte afgetimmerd voor gewone grootoorvleermuizen. Deze wordt van buitenaf toegankelijk gemaakt via een horizontale spleet in het rabat van ca. 200 x 25 mm. Voor het aftimmeren zijn alleen een balkje en een ruwhouten plaat nodig. De plaat meet ca. 1 bij 0,5 meter. De plaat moet net zo ruw zijn als de gebruikte rabatdelen waar de schuur uit opgetrokken is. Het gebruik van lijmhoudend geperst hout mag niet worden gebruikt. Net als de vleermuisbretts die aan de buitenzijde hangen, worden er twee (hoog) aan de westgevel gemonteerd, één aan de noordgevel en één aan de zuidgevel. Qua hoogte en spreiding zijn de aanwezige vleermuisbretts een goede richtlijn.

3.1 Alternatievenafweging

Het nul-alternatief is het niet slopen van de boerderij. Dit is geen reëel alternatief. De boerderij verkeert in een erbarmelijke staat en zal op termijn instorten. Door het ingenieursbedrijf Goudstikker-de Vries is een korte memo opgesteld waarin de resultaten van een onderzoek naar de constructieve staat van het pand zijn beschreven. Uit deze memo blijkt zeer duidelijk dat het pand op instorten staat. Een alternatieve oplossing is het renoveren van de oude boerderij om te voorkomen dat deze instort en leefbaar te maken voor de familie Smid. Helaas is dit echter niet mogelijk met behoud van het exterieur en de onlosmakelijk met het exterieur verbonden draagstructuur met houten gebinten, muurplaten en sporen het pand te behouden ten behoeve van interne aanpassing aan de eisen voor moderne behuizing. Het renoveren van de oude boerderij is vrijwel onmogelijk. Slopen en herbouw c.q. nieuwbouw op deze plek biedt ook mogelijkheden om de woning energieneutraal te maken. Er wordt rekening gehouden met de beschermde soorten door te werken buiten de meest kwetsbare periode, volgens een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding door een ecooloog die deskundig is op het gebied van de aangetroffen beschermde soorten. Daarnaast is er tijdig voorzien in alternatieve nest- en verblijfplaatsen voor de kerkuil, huismus, grauwe vliegenvanger, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis (gewenningsperiode is (grotendeels) doorlopen). Vanwege het feit dat de externe kasten niet verwijderd worden, kan dit gezien worden als een ecologische plus voor het plangebied. Daarnaast wordt er ook wintergroene beplanting aangeplant ter instandhouding van de functionaliteit van de nestplaatsen. Ook voor de permanente situatie vindt er overcompensatie plaats voor de aangetroffen beschermde soorten door o.a. een geventileerde spouw voor vleermuizen en extra inbouwkasten voor de huismus.

Gezien de getroffen maatregelen op het vlak van natuurvrij maken en het aanbieden van alternatieve nest- en verblijfplaatsen onder ecologische begeleiding wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten en worden de effecten zoveel als mogelijk beperkt c.q. hersteld. Voor de ingreep bestaan geen andere bevredigende oplossingen.

3.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid of in het belang van andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten genoemd in artikel 3.3. en 3.8, van de Wnb. De boerderij is een bouwval en heeft het laagste energielabel G. Er is enkel glas, rotte kozijnen, gaten in het dak en halfsteens muren met kieren. Een centrale verwarming ontbreekt. Er is een klein gaskachelletje aanwezig en er is een schouw met ruimte voor een houtkachel of een eenvoudige gaskachel. De boerderij dient gesloopt te worden ten behoeve van veiligheid en ten gunste van wooncomfort. Het pand is in de huidige toestand niet veilig. In feite staat bijna alles uit het lood, is de kap doorgezakt, zijn de gebinten ernstig aangetast door houtworm en zijn schoren verwijderd waardoor stabiliteit van de gebinten en de kap is aangetast. Sommige balken zijn helemaal door en kunnen naar beneden vallen. Tevens zijn delen van het dak deels ingestort of staan op instorten. De nieuwe boerderijwoning wordt daarnaast gasloos, goed geïsoleerd (Rc waarden bouwbesluit of beter), voorzien van balansventilatie met warmteterugwinning en warmtepomptechniek (voor laag temperatuurverwarming en warm tapwater). Er worden 16 Pv panelen geplaatst, meer indien dit noodzakelijk wordt geacht.

In de te slopen boerderij is sprake van tocht- en vochtproblemen. Vochtige woningen zijn niet comfortabel en kunnen leiden tot gezondheidsklachten, of bestaande gezondheidsklachten verergeren. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen, hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Wonen in een vochtig huis kan leiden tot het ontstaan van astma of verergering daarvan. In vochtige huizen komen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. Schimmels en huisstofmijten kunnen allergieën veroorzaken. Een vochtige, schimmelige woning kan muff gaan ruiken en zo geurhinder veroorzaken. In het noorden van Nederland worden vocht en schimmel het vaakst aangegeven als oorzaak van gezondheidsklachten door het binnenmilieu. Er is in het verleden al een asbestsnering geweest. Desondanks is er door het bedrijf Best Vision inventarisaties nog asbesthoudend materiaal aangetroffen. Het gaat om de gebruikte lijmkit die asbesthoudend blijkt. Het risico van deze gebonden vorm is laag, maar dient wel verwijderd te worden door een erkend asbestsaneringsbedrijf. Particulieren en bedrijven mogen asbest niet (her)gebruiken, bewaren, verkopen, importeren, weggeven, opnieuw toepassen en bewerken. Sinds 1 juli 1993 geldt dit in Nederland en sinds 2005 in heel de Europese Unie.

De overheid stimuleert daarnaast de transitie naar energiezuiniger wonen en daarmee duurzamere woningen. Voor nieuwbouw geldt dat de voorschriften in het Bouwbesluit 2012 leidend zijn. Een woning moet bijna energieneutraal zijn. Een woning moet voldoen aan de NTA 8800 BENG norm. Dit houdt in dat een woning minimaal een A+++ label heeft. Het verminderen van de energiebehoefte van woningen is belangrijk voor een gezond leefklimaat voor iedereen en is daarmee van openbaar belang en van invloed op de volksgezondheid. Alle nieuwbouwwoningen dienen gemiddeld energielabel A+++ te hebben.

Met de maatregelen levert Bouwbedrijf Zweers een bijdrage aan het verminderen van de CO₂-uitstoot en draagt daardoor ook bij aan het beperken van de klimaatverandering. Indirect draagt Bouwbedrijf Zweers daarmee ook bij aan de bescherming van flora en fauna, die door klimaatverandering kunnen afnemen of verdwijnen. Daarnaast draagt Bouwbedrijf Zweers en de familie Smid met dit project ook bij aan duurzaam behoud en/of herstel van de populaties van gebouwbezonende soorten door het toepassen van effectieve maatregelen en het waar mogelijk realiseren van een ecologische plus door overcompensatie voor de huismus, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis zoals aangegeven in het Activiteitenplan behorend bij dit besluit.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang(en). De genoemde belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 *Staat van instandhouding*

Kerkuil

De landelijke staat van instandhouding van de kerkuil is beoordeeld als gunstig op de aspecten populatie, verspreiding, leefgebied en het toekomstperspectief (<https://www.sovon.nl/nl/soort/7350>, geraadpleegd juli 2022). De aantallen fluctueren jaarlijks sterk als gevolg van fluctuaties in het voedselaanbod - vooral veldmuizen - en sterfte. Dit kan groot zijn in sneeuwrijke winters, maar ook bij aanhoudend koud, winderig en nat weer. De laatste tien jaar lijken deze fluctuaties ook af te vlakken als gevolg van de steeds zachter wordende winters. De landelijke stand klapte begin jaren zestig in als gevolg van de strengste winter van de twintigste eeuw. Herstel werd vooralsnog bemoeilijkt door intensivering van agrarisch grondgebruik en het verdwijnen van nestgelegenheden. Intensieve nestbescherming en series van zachte winters brachten de stand terug op het oorspronkelijke peil. Rond 2005 nestelden er in daljaren tenminste 1200 paren en in topjaren rond 3000. De dichtheden van kerkuilen zijn het hoogst in Noordoost en Oost-Nederland. In de omgeving van Wezup komt de kerkuil in redelijke dichtheden voor. In goed muizenjaren broeden er drie paar in Wezup en twee paar net buiten Wezup. In 2019 was er een broedgeval in het plangebied, in de schuur van Wezuperstraat 21 en zeer waarschijnlijk ook aan de Veendijk 4. Deze laatste twee adressen liggen slechts 80 meter uit elkaar en ten opzichte van het plangebied was het dichtstbijzijnde broedgeval op ongeveer 250 meter. De lokale staat van instandhouding in en rond Wezup lijkt gunstig.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuisensoort. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen (Ottenburg & Van Swaay, red., 2014). Uit Adams et. al (2019) blijkt dat het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis gunstig is, maar dat (de trend van) de staat van instandhouding onbekend is.

Door de werkzaamheden worden één of enkele gewone dwergvleermuizen gedwongen hun verblijfplaatsen te verlaten. De aangeboden vier externe vleermuisbretts bieden vervangende verblijfplaatsen wat eveneens permanent blijft hangen aan de te behouden zwarte schuur. Na afloop van de werkzaamheden is er een geventileerde spouw beschikbaar. Dit betekent dat de staat van instandhouding, zowel lokaal als landelijk, niet in het geding komt. Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort worden daarom niet verwacht.

Gewone grootvleermuis

Het aantal gewone grootvleermuizen in Nederland wordt geschat op minimaal 5.000 tot 7.500 dieren. Na een afname van de aantallen overwinterende gewone grootvleermuizen in de tweede helft van de vorige eeuw, lijkt de trend nu weer stabiel. Desondanks is de actuele staat van instandhouding onbekend. De vraag is natuurlijk wat de na-isolatie voor effect gaat hebben op de soort, alsmede ook het verdwijnen van kleinschalige landschappen. Door de werkzaamheden worden één of enkele gewone grootvleermuizen gedwongen hun verblijfplaats te verlaten. De aangeboden vier externe vleermuisbretts bieden vervangende verblijfplaatsen wat eveneens permanent blijft hangen aan de te behouden zwarte schuur. Na afloop van de werkzaamheden worden er in de te behouden zwarte schuur vier ruimtes afgetimmerd waar de gewone grootvleermuis kan verblijven. Dit betekent dat de staat van instandhouding, zowel lokaal als landelijk, niet in het geding komt. Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort worden daarom niet verwacht.

3.4 *Zorgplicht en broedseizoen*

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt een ieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 15 maart t/m 15 juli. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is, indien vogels in het plangebied tijdens het broedseizoen hinder kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in het besluit.